

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Служба в органах місцевого
самоврядування»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Код і найменування спеціальності	281 Публічне управління та адміністрування
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма Місцеве самоврядування
Курс, семестр	4 курс, 2 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю	Кількість кредитів – 5,0; Загальна кількість годин – 150, із яких лекцій – 32 години, практичних – 28 годин. Форма семестрового контролю – екзамен.
Мова (и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій, кафедра публічного управління та адміністрування
Контактні дані розробника(ів)	<i>Викладач:</i> Лозинська Тамара Миколаївна, д. держ. упр., професор, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування. <i>e-mail:</i> tamara.lozynska@pdaa.edu.ua сторінка викладача на сайті ПДАУ: https://www.pdaa.edu.ua/people/lozynska-tamara-mykolayivna
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми: «Правознавство», «Теорія державного управління», «Адміністративний менеджмент», «Менеджмент», «Муніципальна статистика», «Конституційні основи публічної влади», «Публічне управління», «Правові засади адміністративної діяльності», «Управління персоналом в організаціях публічної сфери»
Компетентності	<i>Загальні:</i> ЗК01.Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. ЗК04.Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК05.Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК06.Здатність працювати в команді. ЗК07.Здатність планувати та управляти часом. ЗК09. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності). <i>Фахові:</i> ФК01. Здатність до соціальної взаємодії, до

	<p>співробітництва й розв'язання конфліктів.</p> <p>ФК02. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.</p> <p>ФК03. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.</p> <p>ФК07. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.</p> <p>ФК12. Здатність до обґрунтування стратегічних цілей розвитку громади.</p> <p>ФК13. Здатність до налагодження співпраці територіальних громад.</p> <p>ФК14. Здатність до пошуку та використання джерел фінансування програм розвитку місцевих громад.</p> <p>ФК15. Здатність до розроблення механізмів імплементації кращих заїжних практик місцевого самоврядування</p>
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПРН04. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування.</p> <p>ПРН05. Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.</p> <p>ПРН06. Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.</p> <p>ПРН08. Розуміти та використовувати технології 'вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень.</p> <p>ПРН11. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.</p> <p>ПРН12. Уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування.</p> <p>ПРН15. Застосовувати методи контролю якості у сфері професійної діяльності.</p> <p>ПРН16. Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.</p> <p>ПРН17. Уміти обґрунтовувати стратегічні цілі та обирати пріоритети розвитку місцевої громади.</p> <p>ПРН18. Уміти налагоджувати зовнішні комунікації та використовувати можливості співпраці місцевих територіальних громад.</p> <p>.</p>
<p>РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)</p>	

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувачів вищої освіти професійних компетентностей у поєднанні з низкою соціальних навичок, які дозволять випускникам бути успішними на своєму робочому місці. а саме здатністю:

- брати на себе відповідальність;
- зберігати лідерські якості в критичних умовах;
- йти на компроміси та залагоджувати конфлікти;
- працювати в команді, налагоджувати комунікацію між стейкхолдерами місцевої політики;
- діяти соціально відповідально та свідомо;
- діяти на основі дотримання принципу політичної неупередженості.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сформувати комплекс теоретичних знань і забезпечити набуття компетентностей щодо розвитку інституту місцевого самоврядування в Україні, законодавчого забезпечення та упорядкування організації служби в органах місцевого самоврядування (ОМС), формування професійної та політично неупередженої служби в ОМС що забезпечить професійну підготовку фахівців, здатних виконувати спеціалізовані завдання у сфері місцевого самоврядування та підвищувати ефективність його функціонування.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Система місцевого самоврядування в Україні та її реформування

Тема 2. Загальні основи служби в органах місцевого самоврядування

Тема 3. Проходження служби в органах місцевого самоврядування та її кадрове забезпечення

Тема 4. Оплата праці та матеріальна відповідальність службовців органів місцевого самоврядування

Тема 5. Службова кар'єра в органах місцевого самоврядування

Тема 6. Статус та повноваження депутатів органів місцевого самоврядування

Тема 7. Служба в органах місцевого самоврядування в умовах воєнного стану

Тема 8. Запобігання корупції в діяльності службовців органів місцевого самоврядування та нагляд за законністю

Тема 9. Вимоги до етичної поведінки службовців ОМС

Тема 10. Наближення служби в органах місцевого самоврядування України до європейських стандартів

Тема 11. Закон України «Про службу в органах місцевого самоврядування» 2023 р.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

Словесні методи: лекція, пояснення; наочні методи: ілюстрування; практичні методи: робота з навчально-методичною літературою; виконання практичних завдань. Методи самостійної роботи вдома: завдання самостійної роботи. Методи формування пізнавальних інтересів: дискусії; обговорення. Методи усного контролю: опитування. Тестовий контроль: виконання тестів. Комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій; комп'ютерне тестування; дистанційне навчання.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала оцінювання результатів навчання

Наведені в Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

– щодо термінів виконання та перескладання

Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись граничних термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання LMS Moodle), до яких має бути виконано певне завдання.

<p>– щодо академічної доброчесності</p>	<p>Виконані завдання здобувачами вищої освіти мають бути їх результатами їх самостійної роботи. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. Списування під час екзаменів заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці «Академічна доброчесність» сайту ПДАУ (https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist).</p>
<p>– щодо відвідування занять</p>	<p>Не дозволяються пропуски занять та запізнення з неповажних причин. Здобувачі освіти повинні приймати активну участь під час проведення занять, виконувати необхідний мінімум навчальної роботи, що є допуском до підсумкового контролю. В умовах впровадження дистанційної форми навчання за наявності об’єктивних причин (наприклад, лікарняні, індивідуальний графік, знаходження на карантині тощо) та за узгодженням з викладачем, освоєння навчальної дисципліни здобувачами вищої освіти може здійснюватися самостійно, на засадах академічної доброчесності. При цьому щотижня здобувач вищої освіти має звітувати через електронну пошту, або через систему дистанційного навчання LMS Moodle про стан виконання завдань.</p>
<p>– щодо зарахування результатів неформальної \ неформальної освіти</p>	<p>Здобувачі вищої освіти мають право на перезарахування результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного Положення про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Здобувачі можуть самостійно на платформах онлайн-освіти, шляхом участі у короткострокових навчальних програмах і проєктах (з видачею сертифіката) опановувати навчальний матеріал, який за змістом дозволяє набути очікувані навчальні результати навчальної дисципліни.</p>
<p>– щодо оскарження результатів оцінювання</p>	<p>Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ’єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до директора</p>

інституту. Порядок оскарження результатів оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Євтушенко О. Н., Лушагіна Т. В. Місцеве самоврядування в Україні: теорія та практика становлення: навч. посіб. Миколаїв: Вид-во ЧДУ імені Петра Могили, 2013. 316 с.
2. Формування організаційної структури та штатного розпису органів місцевого самоврядування: Аналітична записка. Київ, 2018. 42 с. URL: https://hromady.org/wp-content/uploads/2018/11/%D0%90%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0-%D0%B7%D0%B0%D0%BF%D0%B8%D1%81%D0%BA%D0%B0_1.pdf
3. Як організувати роботу з питань запобігання корупції в громадах: актуальні проблеми та практичні рекомендації. Київ, 2024. 76 с. URL: https://hromady.org/wp-content/uploads/2018/11/%D0%90%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0-%D0%B7%D0%B0%D0%BF%D0%B8%D1%81%D0%BA%D0%B0_1.pdf<https://www.undp.org/uk/ukraine/publications/yak-orhanizuvaty-robotu-z-pytan-zapobihannya-koruptsiyi-v-hromadakh-aktualni-problemy-ta-praktychni-rekomendatsiyi>
4. Новації закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» від 2 травня 2023 року: коментарі та порівняльний аналіз: посіб. Київ, 2024. 184 с. URL: https://decentralization.ua/uploads/library/file/935/Posibnyk_sluzhba_v_oms.pdf
5. Аналітичне дослідження щодо дотримання етичних норм депутатами, виборними особами, службовцями органів місцевого самоврядування. Київ, 2023. 44 с. URL: <https://dap.nazk.gov.ua/uploads/osr-52/zahid-1047/zahid-progress-3397/organ-148/485-380286473-661400b13147d.pdf>
6. Міжнародні стандарти місцевого самоврядування: хрестоматія; упоряд. Є. І. Бородін, С. А. Квітка, Т. М. Тарасенко. Дніпро: ГРАНІ, 2019. 148 с.
7. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 07.06.2001 № 2493-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14#Text> (втрата чинності)
8. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 02.05.2023 № 3077-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3077-20#Text> (набуття чинності)

Допоміжні

1. Методичні рекомендації для врахування Цілей сталого розвитку в стратегіях розвитку територіальних громад. К., 2017. 60 с.
2. Модуль 5. Стратегічний план розвитку громади: практичний посібник з питань організації роботи органів місцевого самоврядування об'єднаних територіальних громад. К., 2016. 100 с.
3. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>
4. Місце служби в органах місцевого самоврядування у реформі державного управління, 2024. URL: <https://parlament.org.ua/analytics/miscze-sluzhby-v-organah-misczevogo-samovryaduvannya-u-reformi-derzhavnogo-upravlinnya/>
5. Лазебна І. В., Динник І. П. Служба в органах місцевого самоврядування: українські реалії та зарубіжний досвід. Вісник ХНТУ. 202. № 2(85). С. 254-259.
6. Lozynska, T., Stoika, A., Kalian, O., Strilets, B. New Principles of Formation of State Supervision Over the Legality in the System of Local Self-Government. *Evropský Politický a Právní Diskurz*. 2024. № 5. P. 24-34. URL: https://eppd13.cz/?page_id=2491
7. Лозинська Т. М., Яковлева О. С. Оцінювання прозорості діяльності місцевої влади в контексті удосконалення механізму електронного урядування. *Держава та регіони. Серія: Публічне управління і адміністрування*. 2023. №1 (79). С. 49-55. URL: <http://pa.stateandregions.zp.ua/potochnij-vipusk>

Рекомендовані онлайн ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України: URL: <https://www.rada.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL <https://www.kmu.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Міністерства економіки України: <https://me.gov.ua/?lang=uk-UA>
3. Офіційний сайт Полтавської обласної державної адміністрації: URL: <http://www.adm-pl.gov.ua>
4. Офіційний сайт Полтавської міської ради: URL: <https://www.rada-poltava.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Національного агентства з питань державної служби. URL: <https://nads.gov.ua/>
6. Портал «Децентралізація». URL: <https://decentralization.ua/news/13815>
7. Швейцарсько-український проект DESPRO. URL: <http://despro.org.ua/>

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри публічного управління та адміністрування, протокол № 2 від 03 вересня 2024 року.

Додаток до силябусу

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назви тем	Форми контролю			Екзамен	Разом
	практичні завдання	тестування	опитування		
Тема 1. Система місцевого самоврядування в Україні та її реформування	3	2	2		7
Тема 2. Загальні основи служби в органах місцевого самоврядування	3	2	2		7
Тема 3. Проходження служби в органах місцевого самоврядування та її кадрове забезпечення	3	3	2		8
Тема 4. Оплата праці та матеріальна відповідальність службовців органів місцевого самоврядування	3	2	2		7
Тема 5. Службова кар'єра в органах місцевого самоврядування	3	2	2		7
Тема 6. Статус та повноваження депутатів органів місцевого самоврядування	3	3	2		8
Тема 7. Служба в органах місцевого самоврядування в умовах воєнного стану	3	2	2		7
Тема 8. Запобігання корупції в діяльності службовців органів місцевого самоврядування та нагляд за законністю	3	3	2		8
Тема 9. Вимоги до етичної поведінки службовців ОМС	3	2	2		7
Тема 10. Наближення служби в органах місцевого самоврядування України до європейських стандартів	3	2	2		7
Тема 11. Закон України «Про службу в органах місцевого самоврядування» 2023 р.	3	2	2		7
Екзамен	33	25	22		80
Разом	33	25	22	20	100

Шкала та критерії оцінювання практичного завдання, виконання тестів

Бали	Критерії оцінювання
3/2	<i>Високий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.</i> Розуміння понять стратегічного планування; цілей, переваг і недоліків стратегічного планування; принципів та методів стратегічного планування; ідентифікація стратегічних проблем; методичних підходів до розроблення стратегічного плану, що дозволяє демонструвати при виконанні практичних завдань основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати варіанти публічної політики.
2/1,5	<i>Достатній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.</i> Знання істотних ознак понять; процесів стратегічного планування та зв'язків між ними; чинників впливу на процес стратегічного планування; ідентифікація стратегічних проблем; основних методичних підходів до розроблення стратегічного плану, що дозволяє демонструвати в стандартних ситуаціях основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати рекомендації щодо варіантів політики.
1,5/1	<i>Середній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.</i> Знання основних понять стратегічного планування; ідентифікація стратегічних проблем; основних методичних підходів до розроблення стратегічного плану, що дозволяє демонструвати за зразком основні прийоми пошуку

	та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати рекомендації щодо вибору альтернатив політики.
до 1	<i>Низький рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.</i> Здобувач має початкові уявлення про зміст понять стратегічного планування; ідентифікації стратегічних проблем; основних методичних підходів до розроблення стратегічного плану, що забезпечує лише фрагментарне досягнення таких результатів навчання як вміння застосовувати основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати рекомендації щодо вибору варіантів політики. Останнє не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
8/7	<i>Високий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.</i> Розуміння понять стратегічного планування; цілей, переваг і недоліків стратегічного планування; принципів та методів стратегічного планування; ідентифікація стратегічних проблем; методичних підходів до розроблення стратегічного плану, що дозволяє демонструвати при виконанні практичних завдань основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати варіанти публічної політики.
6/5	<i>Достатній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.</i> Знання істотних ознак понять; процесів стратегічного планування та зв'язків між ними; чинників впливу на процес стратегічного планування; ідентифікація стратегічних проблем; основних методичних підходів до розроблення стратегічного плану, що дозволяє демонструвати в стандартних ситуаціях основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати рекомендації щодо варіантів політики.
4/3	<i>Середній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.</i> Знання основних понять стратегічного планування; ідентифікація стратегічних проблем; основних методичних підходів до розроблення стратегічного плану, що дозволяє демонструвати за зразком основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати рекомендації щодо вибору альтернатив політики.
до 4/3	<i>Низький рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.</i> Здобувач має початкові уявлення про зміст понять стратегічного планування; ідентифікації стратегічних проблем; основних методичних підходів до розроблення стратегічного плану, що забезпечує лише фрагментарне досягнення таких результатів навчання як вміння застосовувати основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати рекомендації щодо вибору варіантів політики. Останнє не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

Шкала та критерії оцінювання екзамену

Кількість балів		Критерії оцінювання
види завдання	бали	
1 і 2 теоретичне питання	10	<i>Високий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.</i> Розуміння понять стратегічного планування; цілей, переваг і недоліків стратегічного планування; принципів та методів стратегічного планування; ідентифікація стратегічних проблем; методичних підходів до розроблення стратегічного плану, що дозволяє демонструвати при виконанні

		практичних завдань основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати варіанти публічної політики.
	8	<i>Достатній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.</i> Знання істотних ознак понять; процесів стратегічного планування та зв'язків між ними; чинників впливу на процес стратегічного планування; ідентифікація стратегічних проблем; основних методичних підходів до розроблення стратегічного плану, що дозволяє демонструвати в стандартних ситуаціях основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати рекомендації щодо варіантів політики.
	6	<i>Середній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.</i> Знання основних понять стратегічного планування; ідентифікація стратегічних проблем; основних методичних підходів до розроблення стратегічного плану, що дозволяє демонструвати за зразком основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати рекомендації щодо вибору альтернатив політики.
	1-4	<i>Низький рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.</i> Здобувач має початкові уявлення про зміст понять стратегічного планування; ідентифікації стратегічних проблем; основних методичних підходів до розроблення стратегічного плану, що забезпечує лише фрагментарне досягнення таких результатів навчання як вміння застосовувати основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати рекомендації щодо вибору варіантів політики. Останнє не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.
	0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає змоги оцінити досягнення результатів навчання здобувача вищої освіти